

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświęconych.

PRZEDPŁATA. „Kurier Zagłębia” kosztuje w Sosnowcu z odnośzeniem rocznie mk. 5400, półrocznie mk. 2700, kwartalnie mk. 1350, miesięcznie mk. 450, pocztą mk. 500. Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

CENY OGŁOSZEŃ. Za wiersz milimetro-
wy na I-ej stronie mk. 80, na III-ej stronie
mk. 60, na IV-ej stronie mk. 50. Nadesłane
mk. 100. Drobne: poszukiwanie pracy i zgu-
bione po mk. 10, handlowe i inne mk. 20
za wyraz. Zagraniczne 100 proc. drożej.

Konto czekowe P. K. O. № 61.369.

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec,
ulica Dąbłinska № 1.

Adres dla depesz: „KURIER”-SOSNOWIEC.

Administracja otwarta od 9 rano bez przer-
wy do 7 wieczorem. W niedzielę i święta
od 8-ej do 10-ej rano.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyj-
muje interesantów tylko od 12 w poł. do 2 pp

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmu-
ją kantory własne księgarnie w Zagłębiu,
T-wo Akc. „Reklama Polska” w Warszawie
i wszystkie Biura Ogłoszeń w kraju i zagran

Cena pojedynczego egzemplarza **mk. 25.** (Na G. Śląsku **1,75 fen.**) SOSNOWIEC, niedziela dnia 4 czerwca 1922 roku. № 124. Rok XVI

„Nasz Sklep”

Spółka Akcyjna w Warszawie

Otworzyła w Sosnowcu przy ul. Nowej Nr 6

**hurtowy skład papieru,
materiałów piśmiennych, ksiąg handlowych, przyborów
piśmiennych.**

Jedyne tanie źródło zaopatrywania się dla sklepów, szkół
i zakładów przemysłowych.

3444

CYRK

— SOSNOWIEC —

A. CINISELLI

W niedzielę 4 i w poniedziałek 5 czerwca PO DWA WIELKIE ŚWIĄTECZNE PRZEDSTAWIENIA. Na popołudniowe przedst.
o g. 4, każda dorosła osoba wprowadza jedno dziecko do lat 10 bezpłatnie, lub też dwoje dzieci wchodzi za jednym biletem.
PO RAZ PIERWSZY: MILLER, tańczący żongler, „OLIBRODA” z „SEWILJI” kom. pantomina. „TANCE NARO DOWE” balet
„NIEMOWA PRZED SĄDEM” wyk. Bim i Bom. „HISZPAŃSKA INKWIZYCJA” wyk. Friko, oraz wiele inn. numerów.
DALSZY CIĄG TURNIEJU. W niedzielę wieczorem walcą: 1) WILDMAN (Lwów) — ANDERSEN (Szwajc.) 2) MASKA (nie-
bieska) — DEKERT (Słask). 3) POPLAWSKI (szamp. Europy) — PANAJTYS (Litwa) 4) SZULC (Łotwa) — DYKMAN (Niemcy)
W poniedziałek wieczorem walcą: SAARELLA (Finlandia) — ANDERSEN (Szwajc.) 2) MASKA (niebieska) — OSTOJA
(Pomorze). 3) Wolno-amerykańska walka pomiędzy POPLAWSKIM (szamp. Europy) a KORNACKIM (Szamp. Polski z 1919 r.
4) DYKMAN (Niemcy) — OMAR — 1644
Szczegóły w programach. Początek o godz. 8 m. 15. Kasa czynna cały dzień.

PODZIĘKOWANIE.

Sluchacze Uniwersytetu Ludowego składają po-
dziękowanie: 1 Sekcji Kulturalno-Oświatowej przy
Polskiej Partii Socjalistycznej, jako założyciele Uni-
wersytetu Ludowego który został umiastowiony 2)
Radzie Miejskiej, Magistratowi i Zarządowi Uniwersy-
tetu za troskliwą opiekę. 3) PP prelegentom, profes-
orom p. dyr. Kędziarskiemu dr Pawłowski inż.
Uthkiemu, dyr Dobrowolskiemu dr Chomentowski-
mu dr Derczowi, profesorom: p. Siwikowi. Dzie-
chlickiej, Hemmelównie, Ankersztajnowej, Suchoń-
skiej p. Ankersztajnowi, Brukowi, Lewandowskiemu,
Młakowi za trudy i gorącą pracę, przyczyniając się
do krzewienia kultury i wiedzy klasy pracującej
składają

Sluchacze.

3482

**MOTORY ELEKTRYCZNE
DYNAMOMASZYNY
do sprzedania**
Bracia Świeciccy
Sosnowiec, ul. Leszno.

**Konfetti
i Serpentine**
FABRYKA TQREBEK

J. Grajcar

Targowa 13. 3468

Lekarze-dentyści

MARJA TEICHER
LUCJA TEICHER ALTMANOWA
SOSNOWIEC, Modrzewowska 43, II piętro,
przyjmują codziennie od g. 9 rano
do 7 wieczór. 3237

Dr Luftspringer

Choroby skórne i wene-
ryczne.

Przyjmuje od 9—12 i 6—8, Panie 5—6,
Sosnowiec ul. Modrzewowska 39 II piętro

Doktor K. Troppauer

Choroby: skórne, włosów, wene-
ryczne. Analizy mikroskopowe.
Przyjmuje od 11—1 i od 5—7 1/2
panie 4—5.

Sosnowiec, Małachowskiego 5
parter Targowa 2.

Doktor medycyny SIANOŻĘCKI

Atuszerja i kobiece choroby z klin. prof. D'Ott w Petersburgu.
Ordynuje w Sosnowcu w poniedział. środa i piątek od 2 1/2 do 7.
(Zamiesz. w Katowicach Grundmanstrass 33, tel. 11/83). 3384

Bezsilna wściekłość.

W przeddzień objęcia
G. Śląska przez władze
polskie, zbrodniarze nie-
mieccy pastwią się nad lud-
dem polskim w okręgach,
przyznanych Niemcom. Ro-
botników polskich wyrzu-
cają z ich siedzib, pozba-
wiają pracy. W bezsilnej
wściekłości prowokują lud
polski, aby zatruć radość
narodu Polskiego w chwili
przyłączenia prastarej
dzielnicy Piastowskiej do
Macierzy. Każdy najsłabszy
odwet ze strony polskiej
ludności górnośląskiej ro-
zdmuchują do rozmiarów
nowego powstania, do roz-
miarów planowego pogro-
mu Niemców górnośląskich.
Od czasu zakończenia
wojny G. Śląsk przeżył
gehennę mąk, byle tylko
zdobyć upragnioną wol-
ność. Chwila ta nadchodzi,
ale jakże i dziś krwawo
muszą okupić ją rodacy
nasi na Śląsku.

Banda złożona z 200
stosstrupplerów i uzbrojo-
na w karabiny, bagnety,
rewolwery, oraz w grana-
ty ręczne, wyszedłszy z
Gliwic w stronę Kędzieży
na, rozpoczęła ostrzeliwać
Stare Gliwice, Labendy,
Przyzówkę, Napadźce,
przyczem zdemolowała do
my Polaków granatami
ręcznymi.

Na Szobieszowice na-
padła banda Niemców, li-
cząca stu ludzi, ostrzeliwu-
jąc wieś i okolicę.

W Szobieszowicach po-
bito Polaka — prezesa Kół-
lek Kolniczych — Grała,
następnie zdemolowano
dom Polaka nazwiskiem
Polak.

Nocy onegdajszej ban-
da niemiecka napadła w
Rzeczycy na straż gmin-
ną, rozbijając ją i raniąc
przytem ciężko wiele osób.

W Zabrze pojawiły się
napady Orgeschowców,
którzy noszą odznaki
Reichswehry.

Badna złożona z 60 or-
geszowców, oraz 6 poli-
cjantów niemieckich ze
Spytkowice napadła na wieś
Czechowice i zdemolowa-

ła granatami ręcznymi wie-
le mieszkań polskich. Za-
bito przytem 2 Polaków,
oraz raniono kilka osób.
We wsi Zerniki zabito Po-
laka Grafika,

To tylko drobna część
krwawego obrazu. Bandy
niemieckie włóczą się po
G. Śląsku, maltretują lud-
ność i chcą doprowadzić
ją do czynów, podyktowa-
nych rozpaczą, lecz im się
to nie uda, bowiem na
straży interesów Polski
stoi Naczelna Rada Ludo-
wa na G. Śląsku. Rada ta
ogłosiła następującą
odezwę:

Rodacy! Braciom na-
szym w Gliwicach, Laben-
dach, Pyskowicach i w in-
nych miejscowościach te-
renu, przyznanego Niem-
com, stała się w ostatnich
dniach wielka krzywda.
Pobito, okaleczono i wy-
rzucono ich z mieszkań,
pozbawiono pracy, a miesz-
kania ich zburzono. Aby
ratować życie, schronili
się na teren przyznany
Polsce. Naczelna Rada Lu-
dowa zwróciła się do rzą-
du polskiego i innych kie-
rowniczych czynników o
pomoc, zwracając uwagę
na możliwość fatalnych na-
stępstw tych wybryków
i gwałtów. Wyzyskały je
atoli pewne żywioły, któ-
re wyszedłszy na ulicę,
zaczęły mieć spokój pub-
liczny, Polacy i Niemcy
przytem byli poszkodowa-
ni na zdrowiu i mieniu.

Prosimy obywateli, aby
uspokajali jednostki pod-
niecone i wstrzymywali je
od czynów nierozważnych,
gdyż za wszelkie szkody
odpowiadać będą gminy,
co ściagnie na nas ogrom-
ny podatek, a ten my
wszyscy płacić będziemy
musieli. Pamiętajcie, że każ-
de wystąpienie przeciwko
mieniu mieszkańców na-
szej części G. Śląska jest
niszczeniem mienia nasze-
go kraju. Zachodzi póza-
tem jeszcze obawa, że na
wypadek niepokojów na-
stąpić może odroczenie
przyjęcia kraju przez wła-

dze polskie, o co właśnie prowokatorom niemieckim chodzi. Dlatego też każdy rozumny obywatel powinien wyteżyc wszystkie siły, aby młode nieobliczalne żywioły nie pokazały się na ulicy.

Lud polski usłucha głosu tych, którym powierzył swoje losy i nie da się sprowokować wrogom, jeszcze kilka dni, a nad G. Śląskiem „wезде jutrenka swobody, zbawienia za nią słońce“.

Konwencja Górnośląska.

Z jakim rozmachem i entuzjazmem pracowała delegacja polska w Genewie, świadczą taki przykład, który podajemy na podstawie wywiadu, udzielonego „Kurjerowi“ przez jednego z twórców konwencji o Górny Śląsk.

„Dnia 15 maja został podpisany oryginał francuski konwencji. Najistotniejszy interes polityczny wymagał jak najszybszej ratyfikacji przez sejm w Warszawie i parlament w Berlinie. Potrzebne natychmiastowe przygotowanie tekstu polskiego. W ciągu ośmiu dni olbrzymi tekst o 700 artykułach, książeczka objętości dużych 309 stron, zostaje zredagowana w języku polskim.

„Sejmowi trzeba doręczyć drukowane egzemplarze. Nie można liczyć na sprawność drukarni państwowej w Warszawie“. Jak drukarnia francuska drukowała polski tekst konwencji.

„W ciągu tychże samych ośmiu dni delegacja polska przeprowadza wydrukowanie tekstu polskiego w drukarni francuskiej w Genewie.

„Niemcy nie mogli wprost temu uwierzyć. A jednak Polacy wykonali. W warunkach prerażliwie trudnych. Drukarnia zdobyła wprawdzie literę polską, jak a, e, i, t.p., jednakże nie posiadała ani jednego zecerka Polaka. Pierwsze korekty przychodziły w stanie wprost rozpaczliwym.

„Minister Kaźmierz Olszowski zarządził ewakuację personelu drukarni z trzech pokoi i umieszcza tam cały komplet delegacji. Najwytrawniejsi prawnicy, ekonomiści, inżynierowie zamienili się natychmiast w korektorów, utrzymując stały kontakt z zecerami. Pracowano do 4-ej rano. Korekty powracały po kilkanaście razy.

„I osiągnięto wzorowy tekst polski. Wydrukowano przytem tekst w formie „Dziennika Ustaw“.

„Dzięki temu postanowienia konwencji z mocą prawa będą mogły już być wprowadzone w wykonanie.

„Gdyby tego, zdawałoby się, niemożliwego dzieła nie dokonano, natenczas w chwili objęcia przez nas Górnego Śląska w bardzo wielu dziedzinach panowałby zupełny brak prawa i niepodobna sobie wprost wyobrazić, jakie powstałyby konsekwencje z takiego vacuum“.

Wobec ratyfikowania tej konwencji zarówno przez Sejm polski, jak i przez parlament niemiecki, podajemy tutaj o cenę zalet tej konwencji ze stanowiska interesów polskich.

— Czyniąc bilans wyników, osiągniętych przez delegację polską przy spisaniu konwencji górnośląskiej, podkreślić należy następujące pozycje:

Wbrew decyzji konferencji ambasadorów z dnia 20 października 1921 roku prawo weta, przyznane Niemcom w razie wydania przez Polskę nowych ustaw dla Śląska Polskiego, zostało zniesione. W dziedzinie ustawodawstwa Polska uzyskała wolną rękę.

Jedynie tylko w sprawach ustawy o pracy i podziale

ziemi mogą Niemcy zwracać się do trybunału międzynarodowego w Hadze i to o tyle, o ile komisja mieszana uzna wniosek taki za uzasadniony.

Polska ma prawo wydać ustawę w celu nostryfikacji przemysłu.

Zachowane zostało Polsce prawo likwidacji niemieckich majątków ziemskich po latach piętnastu.

Niemcy zobowiązały się zastosować na Śląsku niemieckim wszystkie postanowienia, dotyczące ochrony mniejszości narodowej w dziedzinie wyznania, kultury, języka, szkolnictwa, wolności zrzeszeń.

Rada Ligi Narodów pozostała w dalszym ciągu jedynym organem, uprawnionym do baczniejszego nadzoru nad wykonywaniem przez Polskę postanowień traktatu górnośląskiego. Żadna ingerencja ze strony rządu niemieckiego pod tym względem jest niedopuszczalna.

Polska z drugiej strony za pewniła mniejszości niemieckiej na Śląsku wszelkie prawa, płynące z powyższego traktatu. Ponadto mając na względzie konieczność zapewnienia udziału przedstawicieli przemysłu na Górnym Śląsku w pracach Sejmu górnośląskiego, Polska uznała zasadę, iż w ciągu pierwszego okresu prawodawczego wolno będzie przemawiać w Sejmie w języku niemieckim.

Związki pracowników niemieckich, istniejące na Śląsku Polskim, uzyskały szerokie niezależnienie od wszelkich central niemieckich. Specjalnie co się tyczy Związku niemieckich pracowników kolejowych, pocztowych, telegraficznych, pracowników gazowni, elektrowni, wodociągów, tramwajów itp. — zarządy tych związków obowiązane są osiedlić się na Śląsku polskim najpóźniej do dnia 1-go lipca r.b., poddając się zupełnie ustawodawstwu krajowemu.

W ten sposób upadła w całości bardzo groźna dla Polski zależność pracowników instytucji użyteczności publicznej od central niemieckich.

Wbrew decyzji konferencji ambasadorów Polska uzyskała prawo wprowadzenia na G. Śląsku polskim waluty własnej w każdej chwili po uprzednim dziesięciomiesięcznym zawiadomieniu.

Postanowienia w dziedzinie ceł eksportu i importu za bezpieczając należycie wytwórczość polskiego Śląska.

Postanowienia, dotyczące zaopatrzenia w wodę, prąd elektryczny dają zupełną gwarancję zadośćuczynienia interesom Śląska.

To samo tyczy się kolei żelaznych. Dodatkowy układ w materii dworców przejściowych upraszcza do minimum formalności paszportowe i celne.

Udział urzędników niemieckich w eksploatacji kolei został zapewniony na roczny okres przejściowy.

Kompetencje komisji mieszanej oraz trybunału rozjemczego ujęte zostały w taką formę, że suwerenność Polski na G. Śląsku nie jest narażona na żaden szwank.

W końcu należy podkreślić, jako fakt wielkiej doniosłości politycznej, że cała konwencja jest wynikiem dobrowolnej zgody stron, a bynajmniej nie wyroku arbitrow, Fakt ten wywrze dodatni wpływ na ukształtowanie się przyszłych stosunków polsko-niemieckich.

Pamiętajcie
o niedoli
i nędzy
repatrjantów.

TELEGRAMY.

Straszna katastrofa we Lwowie.

LWÓW. W czwartek o godzinie 9.30 wieczór zdarzyła się we Lwowie strasza katastrofa. Zwały się mianowicie dwie kamienice przy ul. Krakowskiej nr. 8 i 10, będące własnością p. Schönwettera. Kamienice te runęły od wiązań strychowych aż do parteru, grzebiąc pod gruzami kilkadziesiąt osób, których dokładnej ilości dotychczas jeszcze ustalić nie zdołano. Dopiero w piątek w dzień można było ogarnąć rozmiary straszałej katastrofy, przystąpić do intensywnej akcji ratowniczej oraz stwierdzić w jakim stanie zaniedbania znajdowały się zawalone budynki. Bliższe oględziny wykazały, że mury były już od dawna popękane. Komisja budowlana badała je kilkakrotnie, a nawet bezpośrednio przed wypadkiem komisja budowlana magistracka wydała nakaz delegalizacji tych kamienic, który jednak nie został wykonany.

Eksplozja hutnicza w Essen.

BERLIN. (PAT.) W hutach Helena i Amalja w pobliżu Essen wskutek eksplozji 17 osób zginęło, 25 odniosło rany 8-u ludzi jeszcze nie wydobyto. Akcja ratunkowa jest w toku.

Śmierć głodowa.

MOSKWA. (T A T.) Do dnia 5 maja na samym tylko półwyspie Krymskim zmarło z głodu 60 tysięcy ludzi, w tem 60 proc. dzieci.

Wspaniała procesja w Rzymie.

RZYM. Dnia 31 maja odbyła się procesja, urządzona z okazji kongresu eucharystycznego. Tak wspaniałej procesji w Rzymie nie pamięta od 1870 r. Pochód przeszedł przez główne ulice miasta i trwał 5 godzin. W procesji wzięło udział 30 kardynałów, 400 biskupów i 100,000 osób. Tłum złożony z 200,000 osób, przyszedł się tej wspaniałej uroczystości.

Stolica apostolska w obrobie patr. Tichona.

LEAFIELD. W odpowiedzi na pismo arcybiskupa Canterbury, sekretarz stanu kard. Gasparri, oświadczył, że stolica Apostolska zwróci się bezpośrednio do rządu sowieckiego w sprawie uwiecznienia patriarchy Tichona.

Hindenburg — prezydentem Rzeszy.

BERLIN. „Freiheit“ twierdzi, że podczas przyszłych

wyborów niemieccy militaryści mają wystawić kandydaturę Hindenburga na stanowisko prezydenta Rzeszy. Dziennik dodaje, że kandydatura ta niezawodnie zostanie poparta przez całe Prusy wschodnie.

Lloyd George przed upadkiem

LONDYN. Konserwatyści ogłosili manifest przeciw Lloyd George'owi, podpisany przez 11 członków izby wyższej i 30 członków izby gmin. W manifeste powiedziano, że najwyższy już czas, aby zakomunikować angielskiej opinii publicznej środki potrzebne do tego, by położyć kres niedomaganiom, chaosowi w stosunkach wewnętrznych, niejasnej polityce zagranicznej, smutnemu położeniu finansowemu i zastojowi w handlu. Lloyd George, James Craigh i lord Londonderwy odbyli dłuższą naradę. Lloyd George odrzucił na czas nieograniczony swój wyjazd na odpoczynek z powodu krytycznego przebiegu, jakie przybrały rokowania w sprawie Irlandji.

Powrót z Genji.

BORDEAUX. (PAT.) „Temps“ donosi z Moskwy, że powracająca z Genji delegacja sowiecka spotkała w Moskwie bardzo niechętnie, gdyż nie zdobyła ona u państw europejskich ani kredytów, ani uznania rządu sowieckiego, a tymczasem sytuacja w guberniach dotkniętych głodem, staje się coraz gorsza. Przytem donoszą, że szarańcza zniszczyła zasiewy w Syberji, a północne prowincje rosyjskie są pozbawione zboża na zasiewy.

Z G. Śląska.

Przemycanie broni.

KATOWICE. (PAT.) W nocy ze środy na czwartek straż gminna w Biskupicach w pow. Zaborskim zatrzymała jadących z Bytomia do Zabrze samochód, w którym przejechało 6 członków Orzeschu wiozących 21 karabinów oraz zapas amunicji. Trzech orzeszowców zdołało zbiec, 2 aresztowano. Szofera zaś zastrzelono, ponieważ na wezwanie nie zatrzymał samochodu. Stwierdzono, że magazyny broni oddziału, do którego należeli zaarrestowani, znajdują się w Bytomiu.

Napad na kopalnię.

KATOWICE. Znaczne oddziały Orzeszowców napadły na kopalnię fiskalną „Knurow“, znajdującą się po stronie polskiej oraz na wsie okoliczne. Wywiązała się gwałtowna bitwa. Napadnięci mieszkańcy zażądali pomocy komisji międzysojuszniczej, która wysłała na miejsce oddział wojska. Szczegółowy przebieg wydarzeń nie jest jeszcze znany.

Atak na Rudę.

KATOWICE. (PAT.) Większy oddział orzeszowców w sile dwustu ludzi napadł na Rudę po polskiej stronie Śląska. Niemcy zaatakowali Rudę przy pomocy karabinów maszynowych wzdłuż rzeki Bytomki, która stanowi przyszłą granicę polsko-niemiecką. Orzeszowcy opanowali część Kuźnicy Rudzkiej i zajęli szpital gwarecki, przyznany Polsce. Straż gminy Rudzkiej oraz miejscowa policja plebiscytowa starała się odeprzeć atak, jednak siły ich okazały

się za szczupłe. Według dotychczasowych doniesień Rudzie zabito 12 osób a 27 ranniono. Władze koalicyjne posłały na pomoc oddział 66 policjantów, jednak pomoc ta okazała się niewystarczająca.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

** W środę w południe zmarł we Lwowie pos. Aleksander Skarbek.

** Komitet fałszystów wydał odezwę, zapowiadającą zarządzenie jenerałnej mobilizacji swych związków. Odezwa kończy się słowami: „Godzina walki nadeszła, zwycięstwo musi być nasze“.

** Eminencja ks. kardynał prymas Dalbor zapadł na zapalenie płucnej. Przebieg choroby jest normalny.

** Eks cesarzowa Zyta powiła córkę.

** Jen. Iwaszkiewicz, obrońca Wschodniej Małopolski, sławny bojownik, jeden z najjęźszych jenerałów polskich złożony ciężką niemocą, znajduje się w Szpitalu Ujazdowskim w Warszawie.

** Król angielski przyjął Lloydę George'a i konferował z nim na temat konferencji genueńskiej i innych zagadnień politycznych.

** W Sopocie ma powstać drugi dom gry. Będzie to przedsięwzięcie prywatne w przeciwstawieniu do istniejącego obecnie kasyna gry, w którym ma udział zarząd w. m. Gdańska.

** Ze strony Watykanu zwrócono się do Czczerina z propozycją, aby rząd sowiecki zgodził się na uwolnienie od konfiskaty przedmiotów kościelnych, zabranych z kościołów katolickich w Rosji. Wzajemnie za to proponowana jest rekompensata w formie wypłaty w gotówce wartości.

** Sejmowa kom. rolna uchwaliła domagać się zwolnienia ze służby wojskowej geometrów, zajętych w Gł. urzędzie ziemskim i osób, odbywających studia miernicze.

** Strajk urzędników bankowych w Łodzi trwa w dalszym ciągu. Akcja zapoczątkowana w Łodzi rozszerza się i według przekonania w sferach bankowych, o ile bezrobocie w Łodzi nie zostanie w najbliższych dniach zlikwidowane, należy się spodziewać bliskiego wybuchu strajku w bankach innych miast Rzeczypospolitej.

Hamlet w Sejmie.

Pos. Andrzej Wierzbicki, przemawiając wczoraj w Sejmie o złych skutkach monopolu tytoniowego, w pewnej chwili użył zwrotu:

— Coś się psuje w państwie duńskim... P. Minister Michalski, widocznie wyrwany z jakiegoś zamyślenia, widzi w tem uwagę przeciw ocie niu tytoniu w Danji i przerywa:

— Mogę pana zapewnić, że się pan myli, w Danji są wyniki doskonałe, mogę dać dowody...

P. Wierzbicki: — Ależ ja mówię o Polsce. A tylko przytaczam zwrot z Hamleta. Grają go właśnie doskonale w Teatrze Polskim.

Tu uwaga w ławach poselskich:

— A w Hamlecie powiedziano w dalszym ciągu: Ofelio, idź do klasztoru.

Na marginesie.

Dwie metody.

Obok nowopowstającej w Polsce sportowej metody wychowania fizycznego, mamy wciąż jeszcze starą metodę. Obydwe one wychodzą z założenia, że wychowanie fizyczne łączy się z wychowaniem charakteru. Obydwe chcą stworzyć typ dzielnego obywatela.

Jednak do tego celu dążą różnymi drogami.

Stara metoda dąży do celu, trzymając się takiego. mniej więcej programu:

W dzień powszedni nie uprawia się ćwiczeń wcale; jeśli zaś — to jaknajmniej. Zato przy każdej okazji, każdym większym święcie, urzędzie się podniosłe uroczystości, a więc pochody, kokardy, chorągiewki, stroje, mowy, wiaty, popisy biernej masy, wykonywującej ruchy na komendę, bankiety, znowu mowy, atrakcje humorystyczne, bufety, tańce, flirty...

A treść tego — poza, efekt, frazesy, gadulstwo, bierność jednostek, niefrasobliwa zabawa — wszystko, tylko nie solidna praca, mająca wykształcić naprawdę dzielnego obywatela.

Czy to jest pedagogicznie? Czy te podniosłe uroczystości, jak często i przy byle okazji powtarzane, nie obniżają powagi przedmiotu tych manifestacji, czyniąc z rzeczy wzniosłej — rzecz oklepaną. Czy w ten sposób można wychować dzielnych obywateli?

Druga metoda ma w programie: trening, mecz i rekord.

A treść tego — uporczywa, systematyczna praca codzienna, szlachetna walka ze współzawodnikami, zwycięstwo indywidualnej energii i mięśni kierowanych myślącym mózgiem.

Tę metodę sportową uznają opinia społeczna i rządy wszystkich narodów kulturalnych, jako metodę właściwszą do wychowania

prawdziwie dzielnych obywateli kraju.

Czy już nie jest czas, aby zarzucić przestarzałą metodę wychowania, w którym ćwiczenie ciała jest tylko drobnym dodatkiem do polityki, pochodów i manifestacji?

Dotychczas nasze społeczeństwo brało z zagranicy w zakresie wychowania fizycznego, tylko plewy, a na ziarno nie zwracało uwagi.

Dziś jednak już cała prasa polska wskazuje społeczeństwu właściwą drogę.

Dziś już nawet Czesi, od których przejęliśmy starą metodę wychowania fizycznego, biorą z nią rozbrat i przyswajają sobie nową sportową metodę.

Czyż my pomimo to będziemy trwać nadal przy starej metodzie?

Trzebaż nareszcie zacząć siać samo ziarno! — bez plew.

Ochrona lokatorów.

Wyniki pracy komisji prawniczej.

Komisja prawnicza ukończyła w drugim czytaniu projekt o noweli do ustawy o ochronie lokatorów. Przyjęła ona paragraf dodatkowy do art. 10 polegający na tem, że właściciel domu ma prawo wypowiedzieć lokal mieszkalny w celu osobistego zamieszkania lub w celu ulokowania w nim swoich dzieci, które wstąpiły w związki małżeńskie, jednak powinien lokatorowi zapłacić koszty przeprowadzki i dostarczyć mu mieszkania równowartościowego co do obszaru, jakości i położenia dzielnicowego.

Nie wolno wymówić lokalu weteranom powstań narodowych, inwalidom wojennym, wdowom, sierotom po zabitych na wojnie (dotyczy to wojen od 1-go sierpnia 1914 r.).

Jeśli się właściciel nie wprawdzi do opuszczonego przez lokatora lokalu w ciągu jednego miesiąca, albo w ciągu roku odstąpi go, lub wynajmie komu innemu, płaci odszkodowanie dwukrotne za całoroczne komorne.

Następnie ustalono, że mnożniki uchwalone przez komisję komornianą, będą miały zastoso-

owanie od 1 stycznia 1923 r. Od 1 lipca r. b. do 1 stycznia 1923 r. będą obowiązywały następujące mnożniki: (w stosunku do komorneo z 1914 r. przy ocenie rubla na 2 mk. 16 fen.) dla mieszkań do 6 pokoiów podwyżka 20-krotna, powyżej 6 pokoiów 30-krotna, w hotelach, pensjonatach, pokojach umeblowanych i t. d. 40-krotnie, dla sklepów, lokali handl. i przemysłowych 60-krotnie.

W drugim kwartale bieżącego roku dla tych kategorii mieszkań będą obowiązywać następujące mnożniki: 30, 40, 50 i 80.

W tymże okresie obowiązywać będą świadczenia, przewidziane w art. 5 ustawy, z tą zmianą, że wydatki na wynagrodzenie dozorców będą przekładane na lokatorów nie w połowie, lecz w całości, licząc od 1 kwietnia r. b. na trzy kwartały r. b.

Cała nowela ma wejść w życie od 1 lipca r. b. i obowiązywać będzie w całej Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego i wileńskiego.

Wykonanie jej powierza się ministrowi sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych i zdrowia publicznego. Minister sprawiedliwości ogłosi całą ustawę w nowym brzmieniu.

W ten sposób komisja ukończyła drugie czytanie noweli. Projekt będzie odczytany i rozdany członkom Komisji prawniczej. Trzecie czytanie rozpocznie się w przyszły piątek 9 b. m.

Apel do społeczeństwa w sprawie odbudowy Kolegiaty Wiślickiej.

Z prośbą o zamieszczenie otrzymano następującą odezwę:

Od XIV stulecia stał nad Nidą jeden z najpiękniejszych zabytków wczesnego gotyku: kościół w Wiślicy.

Fundamenty zakładał Władysław Łokietek. Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa ten to właśnie kościół zamyslił postawić, jako wotum za zjednoczenie ziem polskich we wspólną całość. Dokończył budowę Kazimierz Wielki. W tej świątyni odbyło się

nabożeństwo dziękczynne po ogłoszeniu Statutu Wiślickiego, tego aktu, od którego rozpoczęła się praworządność, a więc: wszystko w Polsce.

W tym kościele przechowywuje się statua kamienna Kazimierza Wielkiego, jedyny domniemany portret ostatniego z Piastów.

W tym kościele odprowadzał służbę Bożą, jako kanonik wiślicki, Jan Długosz, wychowawca królów, ojciec dziejopisarstwa polskiego.

W tej świątyni przechowywuje się ambona, z której prociwta swe miał głosić Piotr Skarga.

Jako dzieło sztuki, Kolegiata Wiślicka, była bezcennym klejnotem architektury. Podziwiali ją artyści nie tylko polscy, ale i zagraniczni. Każda linja kościoła wiślickiego była przedmiotem studjów i opisów. Miał swoje monografie i swoją historję badań.

Był zabytkiem... był relikwią naszą dziejową i był wyjątkowym zjawiskiem pięknym.

Był... Bo dziś jest nieomal ruiną.

W zimie w roku 1914, w czasie przewlekłych walk nad Nidą granaty, bomby i szrapnele austriackie zniszczyły wewnętrzne kolumny, pogruchoły ściany, podziurawiły dach, nadwyrężyły stropy, potrzaskały witraże i t. d.

Kolegiata wiślicka stoi dziś jak obraz **Krzywydy** wyrządzonej przez wrogów Naszej Ojczyzny. Nie jest jednak rumowiskiem. Dzięki energii ludzi dobrej woli natychmiast po katastrofie przystąpiono do wzniesienia rusztowań zapobiegawczych, które budowę chronią od dalszego zniszczenia. Parafianie i powiat pińczowski, w którym Wiślica leży, z uznania godną zapobiegliwością krzątają się koło uchronienia pamiątki piastowskiej od zagłady.

Odbudowanie całkowite przeraża jednak siły i zasoby jednego powiatu, jednego nawet województwa.

I nie powinno tak być, by podwignięcie tak historycznego zabytku miało się stać udziałem, zaszczytem sił lokalnych tylko. Zabytki tak wyjątkowego znaczenia, tak wyjątkowej cennej historycznej i artystycznej są własnością całego kraju.

Z ofiary narodowej powi-

nien być odbudowany kościół w Wiślicy.

Dzięki fenomenowi proporcji i wdzięku całości, co od dawna ściągało uwagę artystyczną i naukową, kościół Wiślicki ma zanotowane najdokładniej plany aż do najdrobniejszych szczegółów i może być odtworzonym z precyzyjną wiernością. Dodać należy, iż znany nasz architekt restaurator Wawelu Dr. A. Szyszko-Bohusz w 1905 roku przez kilka tygodni bawiąc w Wiślicy, szczegółowo naszkicował plany kolegiaty i ten Maż, iscieopatrnościowy dla Wiślicy, jest głównym kierownikiem odbudowy Kościoła-Kolegiaty.

Koszta odbudowy obliczone są na kilkaset milionów marek, to znaczy na kilkaset tysięcy rubli przedwojennych. Któż z nas nie obłożył się dobrowolnym podatkiem na odbudowę tej cennej pamiątki Kazimierzowskiej?

Na pamiątkę pierwszego zjednoczenia ziem polskich założył Łokietek kamień węgielny pod tę świątynię. Na pamiątkę powtórnego zjednoczenia ojczyzny niechże powstanie z ruin ten unikat architektury, ta strażnica pamiątek po dwóch ostatnich, wielkich Piastach.

Obok tablicy erekcyjnej, cudem ocalałej, niech nasze pokolenie wmurowuje drugą, która powie, że gdy nie stało w Polsce królów, naród swoją ofiarnością dokonał tego samego, co oni czynili swoim rozkazaniem.

Miłośników zabytków i pamiątek narodowych gorąco upraszamy o zbieranie ofiar i przesyłanie takowych do Banku Ziemi polskiej oddział w Pińczowie na rachunek Komitetu, lub wprost do Wiślicy, ziemi Kieleckiej. Komitet odbudowy, z inicjatywy prof. Dr. Szyszko-Bohusza, celem podniesienia ofiarności, wprowadził system cegiełek, wzorem cegiełek wawelskich. Ofiara na jedną cegiełkę wynosi 30 tysięcy mk.

Komitet Odbudowy Kolegiaty Wiślickiej,

Ofiary na powyższy cel przyjmuje Redakcja „Kurjera Zagłębia”.

HELENA ANTOSIAKOWNA.

NOC...

Zapada noc. Czarnym swym płaszczem otuliła świat cały, kołyszając go do snu.

Wokół panowała cisza, przerywana niekiedy głośniejszym szumem drzew.

Szum ten — to modlitwa drzew, którą stały tam hen, pod same błękity, do Stwórcy, wysmukłe płaczące brzozy, rozłożyste kasztany, topole i drobne listeczki akacji.

Z za krzewów bzu i jaśminu wychylała się niekiedy główka ptaszka, który zakwilił, życząc zapewne swym towarzyszom „dobrej nocy“ i niknął wśród ciemności.

Po chwili milka nawet modlitwa drzew i cała natura zda się zasnęła twardym snem.

Wówczas wyłonił się z za chmur stróż-księżyc, robiąc przegląd, czy wszystko śpi w należytym porządku.

Badawczym wzrokiem spojrzął na drzewa, a one... lekkim ruchem listków odpowiadały, że odprawiły modlitwę i idą spać.

Spojrzał na bzy, czeremchę, lecz przytulone, spały już. Dalej wzrok swój utkwiał w zielonej trawce. Zahypnotyzowana wzrokiem księżycą, przebudziła się trawka i chwiejąc się, witała go.

Seisły chciał zrobić przegląd księżyc, bo sądził, że kilka nocy jego nieobecności wprowadziły nieład w naturze.

Więc nocny stróż natury, przenosił wzrok swój z drzew na krzewy, trawy i zadowolony z przeglądu, chciał pochwalić się gwiazdom o porządku, jaki panuje w naturze, u tych maluczkich na ziemi, gdy w tem wzrok jego padł na drobną postać, wtuloną w krzaki bzu.

Młodziutkie, zielone krzewy, serdecznie tulił go biednej, znękanej piersi dziewczyny, nie sądziły, że śledzi je szkodliwe oko księżycy.

Spały spokojnie na piersi. A może nie spały, a wsłuchiwały się w mocne bicie serca. Może chciały znać ból, który rozsadzał tę młodą pierś.

Stróż-księżyc zdziwił się, co mogło robić to nędzne stworzenie tam, wśród cichej, uspionej nocy. Jako przyjaciel zakochanych, szczęśliwych, pogardzał wszelkim bólem, więc też dyskretnie wsunął się za chmury.

— Ciemność większa zapanowała po ukryciu się księżycy i ona dodała nieszczęśliwej większej odwagi.

Delikatnie odsunęła od piersi gałązki drzew, wyjęła z za stanika butelkę z płynem i przez chwilę jej się przyglądała.

Po chwili, przymknęła oczy i pobiegła myślą w swą przeszłość.

...Widziała się małą dziewczyną, o złotych włoskach i błękitnych oczach, szczęśliwą, kochaną. Tak! to były najmiłsze chwile jej życia.

...Później była sierotą, zostawioną na łaskę i niełaskę losu. Jakież okropne były te dni borykania się z nędzą.

...Widziała pole walki... okopy... armaty... huk strzałów, ogorzałe, zmęczone, złane potem twarze żołnierzy... widziała oczyma duszy stopy bohaterów poległych, z rozdarta piersią, roztrzaskaną głową, bez nóg, rąk, skapanych w morzu krwi... widziała jego, rozszarpanego kulą granatu.

Był jej bratem, przyjacielem, jedyną drogą i życziwą jej duszą.

Lecz nieszczęśliwe fatum, wiszące nad nią, ani na chwilę nie schodziło ze swego posterunku. Poległ i on.

W wyobraźni widziała dużą mogiłę, zarośniętą zwojem dzikiej zieleni. Zimna ziemia przytuliła do siebie szczątki poległych ofiar.

Śpią spokojni snem wiecznym w ciszy grobu, niepomni cierpień, a dusze ich unoszą się hen... w przestworzach.

„Niepomni cierpień“ — słowa te wywołały radosny uśmiech na blada jej twarzyczkę.

Zapomnieć o tych cierpieniach, które towarzyszyły jej od zarania lat dziecińczych, zapomnieć o walkach i burzach wewnętrznych, zapomnieć o podłości, niewdzięczności ludzkiej to było szczytem jej marzeń.

Wrażliwa jej dusza nie mogła nagiąć się do życia, na jakie zmusił ją los, a walczyć z losem, po tylu już przejściach, nie miała sił.

— Zbudziła się z tych wspomnień przeszłości. Wyprostowana, spojrzała po raz ostatni na zielone drzewa, po raz ostatni przytuliła gałązki do piersi swej, zdawało się, że chciałyby wycalać każdy z listków. Błękitne oczy zasły jej łza, zimny dreszcz przebiegł jej ciałem.

„Niepomni cierpień“ — słowa te dodały jej odwagi. Przechyliła butelkę i jednym chaustem wypila zabójczy płyn.

Błędnym wzrokiem spojrziała po raz ostatni na ten świat, który dla niej, dla sieroty, był tak wrogim.

...Cicha, spokojna noc zamącił łoskot upadającego ciała dziewczyny.

Przebudzone drzewa szumiły długo... długo, jakby chciały szumem swym ukoić cierpienie konającej.

Tylko stróż-księżyc, który wyłonił się z za chmur, zdziwiony szumem drzew, patrzył szyderczo i zimno, na wijący się u stóp jego ból ludzki.

Konferencja okręgowa.

Inspektorat szkolny zwołał doroczną konferencję okręgową w dniu 31 maja do szkół Sieleckiej. Zebrali się około 270 osób nauczycielstwa szkół powszechnych.

Zebranie zajął inspektor szkolny p. Józef Grabowski, jako przewodniczący zwrócił się w ciepłych słowach do nauczycielstwa i powitał obecnego na obradach dyrektora Seminarjum nauczycielskiego p. M. Mazurę, który zabrawszy głos podziękował ofiarnemu nauczycielstwu za pomoc w chorze w dniu 3-go maja na budowę internatu.

Zbiórka dała dotąd 1419000 mk. Nadto dyrektor Mazur podniósł zasługi insp. Grabowskiego, który niestrudzenie pracuje nad podniesieniem tutejszego szkolnictwa.

Na wiceprezesów konferencji powołano najstarszego w zawodzie p. Piotra Budrysa i prezesa Związku p. St. Słabiaka. Na sekretarzy wybrano p.p. Dziobjaka i Nasitowskiego.

Na porządku obrad było rostrząsanie planów naukowych, ministerjalnych i ich forma. Naogół nauczycielstwo stwierdza, że plany siedmioklasowych szkół powszechnych, wydane przez Min. W. R. i O. P. są odpowiednie do przeprowadzenia.

Sprawy języka polskiego omawiał p. Gębicki, program historii pani Tołowińska, geografii p. Majerczyk, rachunków p. Budrys, przyrody p. Wyszczulis, języka obcego p. Zaraska. Ożywiona dyskusja świadczy o żywieniu interesowaniu się nauczycielstwa sprawami nauczania. Dalszym punktem obrad była sprawa ujednolajnienia podręczników szkolnych w całym Sosnowcu dla wszystkich szkół.

W dyskusji rysują nie duże linie metod nauczania. Zwolennicy nowych metod twierdzą, że książką dla dzieci winien być sam nauczyciel, który gruntownie do każdej lekcji i przedmiotu się przygotowuje. Zwolennicy starsi są za utrzymaniem książki, jako środka pomocniczego w domu. W nauczycielstwie przeważa dążność do samopodkształcania się, do tworzenia specjalnych kursów fachowych jak gimnastyki, rysunków, robót, śpiewu, przyrody i t. d.

Migawki.

Niedyskrecje z Rady Miejskiej.

— Panowie, musimy podwyższyć pensje pracownikom miejskim w przeciwnym bowiem razie stanie się w magistracie tak, jak w sądzie.

Radni spoglądają po sobie, nie rozumiejąc, jaki zachodzi związek między sądem, magistratem i podwyżką płac dla pracowników miejskich.

— Tak, proszę panów, źle wynagradzając pracowników, możemy się pozbyć najpracowitszych i najzdolniejszych z pośród nich. To stało się właśnie w sądzie.

Argument ten trafił do przekonania radnych — podwyżki przyznano.

Rada miejska mimowoli wystawiła niezbyt chlubne świadectwo sądownictwu.

W bufecie. Pan wysoki, z dobrze zbudowanym brzuszkiem zbliża się do stolików. Szmer.

— Idzie kasa chorych!

— Kasa może i „chora“, ale jej przedstawiciele zdrowi. Łatwo to skonstatować, — zauważył ironicznie jakiś radny, patrząc na brzusek.

— A wiecie dlaczego moi panowie?... Gdy jestem chory nie korzy-

stam z dobrodziejstwa kasy — uśmiecha się dobroduszenie filar kasy chorych.

Był to rzeczywiście piękny gest szczerości.

uw.

Złot Sokołów.

Wzbić się, lecieć hen, w błękity i nie schylać w trosce czoła, lecz się ciągle piąć na szczyty przykazaniem jest sokoła.

Świat jest gnuśny i ospały, liczy chciwie wciąż pieniądze, zaś sokoła świat jest cały tam, gdzie rek, maczugi, drążki.

Wierzył ongi wieszcz natchniony w wielki ducha swego połów, ci, co chleba jedzą glony mieli tworzyć huf aniołów.

Dzisiaj o tem ani słowa... Trzeba z wyżyn zejść Parnasu. Nie przebieje muru głowa... Szkoda czasu i atlasu.

Lecz, gdy duch się poniewiera i na wzniosłość świat nieczuły, niech przynajmniej zdrowa cera tryumf święci i... muskuły.

Cwierk.

Kronika.

— Od Redakcji. Następny numer „Kurjera Zagłębia“ ukaże się z datą dnia 7 czerwca b.r.

— Godziny urzędowania. Zgodnie z Uchwałą Rady Ministrów z dnia 18 maja b.r., urzędowania we wszystkich biurach i instytucjach rządowych na terenie Rzeczypospolitej trwają od godziny 8. zrana do 3 popołudniu.

— Podwyższenie taryfy kolejowej. Jak już donosiliśmy z dniem 1-ym czerwca osobiście wa taryfa kolejowa uległa podwyższeniu. Podwyżka ta w szczegółach przedstawia się jak następuje: Opłaty jednostkowe wszystkich 3 klas 4, 8 i 12 mk. za klm. podnosi się na odległości 200 klm o 50 proc. t.j. do 6, 12 i 24 mk. a następnie obniża stopniowo, mianowicie od 200 do 300 klm. na 5, 10 i 15 mk. ponad 300 mk. na dzisiejsze 4, 8 i 12 mk., tak, że na odległość 300 klm. przewoźne będzie droższe od dzisiejszego o mniej więcej 40 proc., na odległość 400 klm., około 30 proc.; na odległość 600 klm. około 20 proc. i t. d. W ten sposób dochód zwiększy się znacznie, bo obejmie się podwyżką przejazdu na odległości małe i średnie, których liczba wynosi około 80 proc. ceny zaś biletu na odległości nasze np. z Sosnowca do Warszawy, Lwowa, Wilna, Zakopanego Stanisławowa i t. p. podróżują tylko nieznacznie. Znaczniej, bo o 150 proc. odległość do 200 klm. jednak z podobną do osobowej degressją, podwyższa się opłatę jednostkową na przewóz bagażu, a w zależności od tego na przewóz przesyłek nadzwyczajnych książek i t. p. ze względu na to, aby opłaty te zrównać z tą jaką przewoźnik się na przewóz przesyłek pocztowych; te ostatnie taryluje się obecnie za nisko w stosunku do klasy I-jej taryfy towarowej.

— Wiadomości o zlocie sokoła. Zwraca się uwagę, że programy ćwiczeń gimnastycznych nie są jednakowe, lecz różne. W czasie ćwiczeń przygrywać będzie doskonała orkiestra kopalni Siaturn.

— Uroczysty pochód Sokolstwa przez miasto. Zbiórka Sokolstwa punktualnie o g. 8-iej rano wewnątrz fabryki C. G. Schön-Ostra Górka. Wejście bramą fabryczną z ul. Szenowskiej. Pochód wyruszy na Mszę Sw. połową ulicami: Szenowską, Małachowskiego, Krótką i Kościelną. Po Mszy św. do pomnika Kościuszki ulicami: Kowalską, Sienkiewicza, 3-go Maja Dytłowską i Szeroką. Potem nastąpi defilada i rozwiązanie pochodu.

— Początek roku szkolnego. Ministerjum wyznań religijnych i ośw. publ. zarządziło, aby rok szkolny 1922—23 rozpoczął się dnia 1 września nabożeństwem kościelnym. Normalne lekcje mają się rozpocząć dnia 2 września 1922 r. o godz. 8 rano. Szczegółowy wykaz dni wolnych od nauki szkolnej na rok szkolny 1922-23 będzie ustalony osobnym rozporządzeniem.

— Wójtowie i sołtysi. Ministerjum spraw wewnętrznych ustanowiło dla wójtów gmin i sołtysów wszystkich województw, na których terenie są lub ustawowo wprowadzone będą gminy zbiorowe — oznaki służbowe, a mianowicie: 1) Oznakę złuzbową dla wójtów stanowi: na łańcuchu mosiężnym, składającym się z płytek prostokątnych, połączonych ogniwkami okrągłymi, polerowany mosiężny medal owalny z napisem literami wypukłymi na otoku u góry; „Wójt gminy“, u dołu zaś z wyrytą nazwą gminy. W środku medalu na tle ornamentowanym godło państwowe (orzeł posrebrzony) na tarczy z literami R. P. (Rzeczpospolita Polska). 2) Oznakę służbową dla sołtysów stanowi okrągły znak mosiężny, polerowany, z napisem literami wypukłymi na otoku u góry: „Sołtys“. W środku umieszczona telementamentowana godło państwowe (orzeł posrebrzony). Znak do noszenia na gwintówce na lewym boku.

Powyższe oznaki winny być noszone podczas przewodniczenia na posiedzeniach i zebraniach, na których wójt lub sołtys występuje w charakterze urzędowym oraz przy pełnieniu czynności reprezentacyjnych.

— Godziny handlu. Kupcy nasi otwierają sklepy o godzinie 9-iej rano według czasu z przed dnia 1-go czerwca czyli o godz. 8-iej rano. Tymczasem winna być stosowana legalna rachuba czasu, t.j. g. 9-ta rano według nowego czasu, bowiem godziny otwarcia i trwania zajęć cyfrowo pozostają bez zmiany. Zmiana w tym kierunku mogłaby nastąpić na mocy decyzji rady miejskiej, powziętej w trybie przepisany przez ustawę o czasie pracy w przemyśle i handlu.

— Wycofane znaczki. Od dnia 15 czerwca rb. ministerjum poczt i telegrafów wycofuje z obiegu następujące znaczki pocztowe. 1) wszystkie wartości znaczków tak zw. wystawowych z nadrukiem „Pierwsza polska wystawa marek“; 2) wszystkie znaczki pocztowe t. zw. sejmowe. 3) wszystkie wartości znaczków z nadrukiem levant z roku 1919; 4) wszystkie wartości znaczków halerzowych i koro nowych; 5) wszystkie wartości znaczków dopłaty koloru czerwonego; 6) wszystkie wartości znaczków urzędowych wartości fenigowych; 7) wszystkie znaczki dopłaty z nadrukiem na znaczkach „polskiej komisji likwidacyjnej“.

— Tego nie przewidziano. Podobno przy układaniu nowego rozkładu jazdy, obowią-

zującego od dnia 1-go czerwca, brano przede wszystkim pod uwagę wygodę podróżujących, tymczasem uczniowie, uczęszczający do szkół w Sosnowcu, a mieszkający w Będzinie, Dąbrowie i Zabkowie, muszą w Sosnowcu oczekiwać na pociąg blisko 3 godziny. Lekcje w szkołach kończą się przed pierwszą, a pociąg, idący do Piotrkowa (№ 222) odchodzi o godz. 3-iej min. 25 po poł., czyli młodzież szkolna traci napróżno blisko 3 godziny, waleśając się po ulicach miasta. Bardziej przedsiębiorczy idą do domów pieszo, co na zdrowie młodzieży nie wpływa dodatnio. Niejednokrotnie już stosowano do kolei sentencję o nosie i tabakierce i do dziś niewiadomo, czy nos dla tabakierki, czy tabakierkę zrobiono dla nosa.

— Złość Teutońska. W związku z zapadaniem na nosaciznę odebranych z Niemiec koni informuje ministerjum rolnictwa, iż odbierane są one pod kontrolą na miejscu przez delegata p. Kamienowskiego. Widocznie więc zarażono je umyślnie w ostatniej przed wydaniem chwili, czego weterynarz nie jest w stanie zbadać. Również drób, prowadzany na rozplód, zarażają kurzą cholera. Należałoby więc wszelki żywy inwentarz, przywożony z Vaterlandu, poddawać dłuższej izolacji i obserwacji w celu uniknięcia podobnych złośliwych zasadzek przed oddaniem go na byweom.

— Szykany niemieckie. Władze pocztowe stwierdziły, że pochodzące z Niemiec przesyłki pocztowe są bardzo często adresowane w sposób ubliżający naszej godności państwowej, jak na przykład „Deutsche Land in Polenland“ i t. d. Ze względów powyższych, urzędy pocztowe otrzyły instrukcję, aby przesyłki, zawierające szykany niemieckie, były zwracane do miejsc nadania z uwagą: „Retour, vu l'art 18 § 4 de la Convention postale“.

0 szkoły górnicze na Śląsku. Związek inżynierów przemysłu górniczego i hutniczego w Polsce, zwrócił się z memorjałem do ministra oświaty z żądaniem by nasz rząd poczynił kroki u rządu czeskosłowackiego o natychmiastowe uruchomienie szkoły górniczej w czeskiej części Śląska Cieszyńskiego by przystąpił do natychmiastowego spolszczenia szkoły przemysłowej w Bielesku, by przystąpił do rozpatrzenia projektu utworzenia politechniki na Górnym Śląsku, oraz, by w sprawach, wchodzących w zakres inżynierji polskiej, wysłuchał opinii związku. Nie od rzeczy by-

łoby, aby i Zagłębie zwróciło uwagę na projekty zawarte we wspomnianym memorjale. Nie należy zapominać, że Zagłębie w raz ze Śląskiem będą stanowiły całość, jeżeli nie administracyjną, to w każdym razie gospodarczą i istnienie politechniki na pobliskim Śląsku ułatwiłoby ogromnie kształcenie się naszej młodzieży.

— Poświęcenie lokalu. W sobotę dnia 3 b. m. ks. prefekt Opalski w asystencji przed stawicieli prasy dokonał poświęcenia restauracji p. Kuśmierskiego przy ul. Sobieskiego (daw. Szopienickiej), która po gruntownym odświeżeniu i urządzeniu sympatycznych gabinetów ponownie została otwarta.

Elegancki lokal, wyborowa kuchnia i bardzo sympatyczny ogródek, w którym odbywać się będą koncerty doborowej orkiestry, dają rękojmię, że żądni rozrywki i spoczynku znajdą tam, jako już zdala od kurzu i gwaru miasta, gdyż jest to już nad Brynicą, żadaną rozrywkę i zadowolenie.

Nowej placówce Szczęść Boże!

— Z T-wa Gniazd Sierocych.

Rozwój działalności T-wa Gniazd Sierocych rozsadził ramy dotychczas obowiązującego statutu. Coraz większej liczbie członków - założycieli, zakupującym w organizacji TGS wieczyste miejsca dla sierot, trzeba było dać możliwość poważnego przyjmowania udziału w decydowaniu o sprawach TGS.

Nowy statut to uwzględnienia. Reorganizacja władz TGS. nastąpi w dniu 6 czerwca podczas Walnego Zgromadzenia Członków TGS. Spodziewany jest liczny zjazd także członków pozamiejscowych. głównie przedstawiciele sejmików powiatowych i rad miejskich.

W roku zeszłym fundacja wieczystego miejsca wynosiła 300 tys. mk., składka coroczna na utrzymanie dziecka w organizacji TGS członka czynnego wynosiła 30 tys., składka członka-wspierającego była jednorazowa tysiąc, roczna sto marek. Na ten rok podniesiono stawki na 500, 50, 10 i 1 tysiąc, co zatwierdził ma Komitet Rządzący.

Na żądanie TGS chętnie rozsyła każdemu statut i daje wyczerpujące objaśnienia, po które należy się zgłaszać na Wilczą 2, tel. 248—13.

XXXXXXXXXXXX

Dr REICHSTEIN

ordynuje

w Cieschocinku

(dom dawniej Müllera). 330

XXXXXXXXXXXX

ŚWIERZBĘ w ciągu 3-ch dni leczy, czy uznana przez powagi lekarskie **mydlana „Maść P-ra Hebdy“**, nie plami bielizny, ma przyjemny zapach.

Dla koni od świerzby i parcha „**EKWOL HEBDA**“.

Na Hemoroidy—roślinne świeczki „**RATLIN-HEBDA**“.

3363

Przedstawicielstwo na Sosnowiec: Skład Apt. Jagiełłowicz.

Epilepsja (Choroba świętego-Wita)

Zmniejsza siłę i ilość ataków konwulsyjnych, a przy dłuższym zastosowaniu, zupełnie usuwa tę chorobę 816

Oryginalny „NOWOPILEPTOL“

(z kogutkiem). Żądać w aptekach i składach aptecznych.

— **Zniesienie stref drożynianych.** Czynniki decydujące w rządzie i sejmie rozpatrują obecnie projekt zniesienia t.zw. stref drożynianych, na zasadzie których miasta były podzielone na kilka kategorii i w zależności od nich urzędnicy państwowi otrzymywali większe lub mniejsze pensje.

— **W sprawie uszkodzeń wagonów kolejowych.** Władze kolejowe stwierdziły, że na wielu stacjach nie są przestrzegane przepisy, dotyczące ładowania przesyłek do wagonów co w następstwie powoduje uszkodzenie wagonów. W związku z tem wydano specjalny okólnik. Okólnik poleca, aby stacje kolejowe w razie ujawnienia uszkodzeń wagonów przy naładowaniu lub wyładowaniu winny formować akty techniczne o uszkodzeniu wagonu. Stacje przejściowe, które wskutek nieprawnego załadowania przesyłki zmuszone będą poprawiać ładunki, przekazują koszty, pozostałe z tego powodu na odbiorcę.

Może i prawda. Jak informują z państwowych zakładów badawczych, żywność, która obecnie nadchodzi do miast jest już pod względem jakości o wiele lepsza, niż po przednio. Zwiększa mleko poprawiło się bardzo znacznie i prawie zupełnie niema go już rozcieńczonego wodą. Zdarza się jednak jeszcze mleko odtłuszczone. W tym samym stopniu poprawiła się również i jakość masła i maki. Ta ostatnia jest już w sprzedaży zupełnie czysta. W znacznym również stopniu zmalał procent trujących spirytualii fałszowanym alkoholem metylowym. Dobra jakość sprzedawanych obecnie produktów, stoi w związku z porą roku, jest jednak zarazem dowodem, że sytuacja aprowizacyjna w kraju poprawiła się bardzo znacznie.

— **O zdrowie młodzieży.** Amerykański Czerwony Krzyż zwrócił się do Ministerjum Wyznań Relw. i Ośw. Publ. o pozwolenie na koszt własny urządzania dla młodzieży szkolnej specjalnych odczytów z pokazami kinematograficznymi treści higienicznej, rozdawania różnych druków teje treści i t. p. W uznaniu niezmierniej doniosłości szerokiej propagandy higieny wśród dziatwy szkolnej Minister W. R. i O. P. wydał do kuratorów okręgów szkolnych okólnik, w którym poleca ułatwianie zgłaszającym się w tym celu przedstawicielom Amerykańskiego Czerwonego Krzyża urządzania odczytów i pogadanek.

Egzaminy nauczycielskie. Egzaminy wstępne do preparand nauczycielskich odbywać się będą w roku bieżącym w ciągu 6 dni od 17 do 22 czerwca włącznie. Do egzaminu przystępować mogą chłopcy i dziewczęta w wieku od 12 do 16 lat po ukończeniu co najmniej 4 oddziałów szkoły powszechnej. Preparandy nauczycielskie mają na celu przygotowanie w ciągu 2 lat kandydatów do seminarjów nauczycielskich, istnieją zaś na terenie b. kongresówki i kresów wschodnich i zachodnich w 41 powiatach.

Z TEATRU.

(KOMUNIKAT TEATRALNY).

„Obrona Częstochowy“ ukaże się dzisiaj dwukrotnie na naszej scenie. Po południu o godz. 4-ej i wieczorem o g. 8-ej. „Obrona Częstochowy“ wystawiona będzie dzisiaj po raz ostatni, gdyż dekoracje odestane będą do Katowic.

Jutro w poniedziałek jako w dniu Zielonych Świąt powtórzone będzie po raz drugi „Kiliński“ po czym zejdzie zupełnie z repertuaru. Tak „Obrona Częstochowy“ jak i „Kiliński“ powinny zapelniać widownię po brzegi, gdyż są dostępne dla wszystkich tak dla dorosłych jak i młodzieży, bo sztuki te napisano na tle historycznym, powinny wszystkich zainteresować. „Kiliński“ w Będzinie dany będzie w nadchodzący wtorek w teatrze „Corso“.

„Kiliński“ w Dąbrowie wystawiony będzie w nadchodzącą środę w teatrze „Kometa“.

Z KRAJU.

Napad bandycki.

Do zagrody Jana Kuśmierka we wsi Przyluski, gm. Stara Wieś, pow. rawskiego wkroczyło kilku bandytów uzbrojonych w rewolwery i zwiąawszy domowników zażądali wskazania gdzie ukryte są pieniądze. Ponieważ Kuśmiera upierał się żądaniu bandytów i pieniędzy wydać nie chciał, ci spładowali całe mieszkanie. Podczas plądrowania torturowali oni w najokrutniejszy sposób Kuśmierka za dając mu najrozmaitsze katusze, po których Kuśmiera nie bawem zmarł. Bandyci zbiegli rabując w gotówce kilkadziesiąt tysięcy marek.

Kurcze o trzech nogach.

W gospodarstwie Seminarjum Duchownego we Włocławku, wylęgo się kurczki o trzech nogach. Niezwykle ten okaz jest daleko większy od swoich rówieśników, które jednocześnie wykluły się z jajek.

ROZMAITOŚCI.

Główna wygrana: 30 miliardów rubli.

Na dochód głodujących mas rosyjskich urządzoną będzie w tych dniach w Rosji sowieckiej wielka loteria.

Cena jednego losu wynosi 500.000 rubli, główna zaś wygrana 30 miliardów rubli.

Sowieckie ogłoszenia.

Dzienniki sowieckie stanowią w ostatnich czasach interesującą lekturę, jak pisze współpracownik „Daily Telegraphu“.

Już same ogłoszenia w tych dziennikach są bardzo interesujące. Nie wierzy się własnym oczom, gdy czyta się inserat następujący: „Papuga do sprzedania. Cena 200 milionów rubli“. Zawrotne sumy ofiarowuje się za odnalezienie zaginionych zwierząt domowych. Zdarza się codziennie, iż właściciel kota obiecuje za zwrot tego zwierzęcia nagrodę 5 milionów rubli.

Miłośnicy opery ofiarowują po 20 milionów rubli tym, kto zdobędzie dla nich rolę w operze. Szczyt tego wszystkiego stanowi ogłoszenie pewnego handlarza, który za „tylko trochę używaną maszynę do pisania, żąda „śmiesznie małej sumy“ miljarða rubli.

Konne wyścigi w „czerwonej“ Moskwie.

Po pięcioletniej przerwie, w Moskwie wznowiono wyścigi konne. Władze sowieckie zmuszone były przywrócić ten sport „burżujski“, aby choć w ten sposób rozproszyć przygnębienie, panujące w Rosji pod „błogosławionymi“ rządami komisarzów ludowych.

Publiczność podażyła tłumnie na jako tako uporządkowany tor wyścigowy, pomimo

to, że wejście na trybuny kosztowało milion rubli.

Obroty totalizatora sięgają liczb astronomicznych. Panie zjawily się w strojach najmodniejszych. Orkiestra czerwonej armji, przygrywająca na placu wyścigowym, rozpoczęła swe produkcje „Międzynarodówką“, poczem nastąpiły marsze i tańce.

Nowa burżuazja sowiecka współzawodniczyła z arystokratami administracji bolszewickiej w rozrzucaniu pieniędzy. To też sowiecka „Prawda“ skarży się melancholijnie, że takiego zbytku nie widzianno nawet za czasów carskich.

KĄCIK HUMORYSTYCZNY.

W tramwaju.

Konduktor! do żyda, który bez najmniejszej ceremonji splunął na podłogę!

— Panie! W tramwaju płuć nie wolno!

— Nyy? Chciałbym wiedzieć dlaczego?

— Ma pan tu napisane! — odparł zirytowany konduktor, pokazując przybitą na ścianie tabliczkę.

Wielka rzecz, że tu stoi napisane: „Nie wolno płuć w tramwaju“. Panie konduktor, patrz pan, tu znowu jest napisane: „Pijcie Kao Van Houtena“. Czy ja mam koniecznie pić to Kakao.

Żeby zrozumiał.

Kupiec: Pamiętaj pan, co panu powiedziałem? Kto nie potrafi dać wyjaśnienia, żeby ten drugi rozumiał, jest osioł. Rozumiałeś mnie pan?

Subjekt: Nie, panie szefie.

Poradzi sobie.

— Więć się koniecznie, Frykalski, chcecie żenić. A nie boicie się żony?

I nie, panie sierżancie. Przeżyłem panowanie moskiewskie w Polsce, przetrwałem okupację niemiecką, nie dałem się bolszewikom w 1920 roku — to i z żoną sobie poradzę.

Organista w klatce.

— A cóż ty tam, chłopcze, niesiesz w tej klatce?

— Ptaka, panie.

— A jak się nazywa?

— Worganista, prośe pana.

— Organista? a to dlaczego?

— A bo dużo ژه, prośe pana, a kiepsko śpiwo.

Nasze dzieci.

— Do kogo jesteś podobny, Kazio, do rodziny ojca, czy do rodziny matki?

— Ja sam niewiem, bo kiedy przyjdzie ciocia Izabela, mama powiada, że jestem do niej podobny, a jak stryj Antoni, to ojciec utrzymuje, że ze mnie wykapany stryjasek, ale oni to tylko mówią tak, bo ciocia i stryj są bardzo bogaci.

Uszczypliwa odpowiedź.

Gość do kelnera: Jakiż jeszcze żadnego z tych osłów niema?

Kelner: Nie, Jaśnie Pan jest pierwszym.

Rozmowa z głuchym.

— Jak się masz siostrzeńcze, cóż słyszeć u ciebie?

— Ot, drogi wujaszku, wciąż jestem w potrzebie. Dziś ciężkie są czasy, zbyt trudno o grosze; więc... gdybyś był łaskaw... co tego to proszę, Nie żądam zbyt wiele, mój wujciu jedynyl...

— Dziewczyń? Ty smyku masz w głowie dziewczyny?

— Nie słyszysz, mój wujku, co mówię w tej chwili...

— He? pili? i gdzieście to razem tak pili?

— Ja piciu w mej głowie dziś nie mam ni trocha!

— Więć kocha, powiadasz? Tem gorzej, że kocha!

— U diabła na głupiej gawędzie czas leci...

— Co? dzieci?... Precz smykul ja nie chcę znać dzieci!

— Więć wujek nie słyszy i grosza mi nie da?

— Gdy ojcem zostaleś — to wierze, że bieda!

— Dlaczego się pan żenisz z panią Heleną? wykształcona, posiada kilka języków...

— Właśnie języków się boję.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

Panu E. K. Wiersz p. t. „Choć pachnie“ oddaliśmy do druku, ponieważ jednak uka-

zał się już w innym piśmie, wycofaliśmy go z drukarni.

Nadesłanie jednego i tego samego utworu literackiego jednocześnie do dwu pism jest mówiąc ogólnie, nietaktem, czego przyczyną jest prawdopodobnie brak doświadczenia.

ROZKŁAD JAZDY

POCIĄGÓW OSOBOWYCH

NA STACJI SOSNOWIEC

obowiązujący od 1 czerwca b.r.

PRZYCHODZI DO SOSNOWCA.

Poc. Nr	G.m.	Ze stacji	przez
217	0.35	Łódź	
227	1.10	Częstochowa	
121	1.55	Lublin	Dęblin Strzemiesz.
1120	2.40	Granica	Strzemiesz.
1122	4.25	Granica	Strzemiesz.
5/205	5.20	Warszawa	Ząbkowice (pośp.)
237	7.20	Ząbkowice	
291	7.35	Katowice	
211	8.50	Warszawa	
221	10.15	Piotrków	
1124	11.20	Granica	Strzemiesz.
1225	11.04	Katowice	
223	13.10	Częstochowa	
1126	13.35	Granica	Strzemiesz.
1227	14.15	Warszawa	Dęblin Strzemiesz.
233	14.55	Zawiercie	
201	15.30	Warszawa	(pośp.)
225	18.15	Częstochowa	
295	17.59	Katowice	
11/239	19.35	Warszawa	Ząbkowice
1/241	21.30	Warszawa	Ząbkowice (pośp.)
1128	22.00	Granica	Strzemiesz.
1229	22.45	Zdobunów	Lublin
717	22.45	Granica	Strzemiesz.
1130	23.15	Granica	Strzemiesz.
1231	22.59	Katowice	

ODCHODZI Z SOSNOWCA.

Poc. Nr	G.m.	Do stacji	przez
298	23.30	Katowice	
1220	0.55	Granica	Strzemiesz.
1121	2.25	Lublin	Strzemiesz. Dęblin.
1222	4.50	Granica	Strzemiesz.
1123	5.10	Częstochowa	
224	5.35	Ząbkowice	
218	6.17	Łódź	
292	7.30	Katowice	
718	8.40	Zdobunów	Strzemiesz. Dęblin.
226	9.15	Częstochowa	
1224	9.35	Granica	
1125	10.25	Ząbkowice	Ząbkowice (pośp.)
202	11.10	Warszawa	
232	11.10	Zawiercie	
294	13.00	Katowice	
222	15.25	Piotrków	
912	16.15	Warszawa	Strzemiesz. Dęblin.
1226	17.20	Granica	Strzemiesz.
1127	17.40	Ząbkowice	Warszawa
238/12	18.25	Częstochowa	
1228	19.00	Granica	Strzemiesz.
1129	19.37	Ząbkowice	Warszawa
1/240	19.40	Katowice	
296	22.30	Granica	Strzemiesz.
1131	23.18	Warszawa	
212	23.52	Ząbkowice	(pośp.)
206/6	23.52	Warszawa	(pośp.)

STAROSTWO BĘDZINSKIE

ogłasza publiczną licytację

na sprzedaż mialu węglowego (rozkurzu)

w ilości 100 korcy na dzień 7 czerwca r.b. o godz. 12 w poł

Licytacja odbędzie się w podwórzu Starostwa

ZAWIADOMIENIE

Niniejszym ogłaszam iż oddałem na wyłączną demonstrację do kina „SFINKS“ obraz p.t.

Krwawa Rosja

który ilustruje dzieje Rosji w 3 epokach. Mianowicie: Rządy Cara Mikołaja, Kierenskiego, Trockiego i Lenina. Niniejszy film demonstrowany będzie od wtorku 6 czerwca.

Z poważaniem

Biuro Kinematograficzne „ZOŁOTOFILM“ Warszawa.

3506

KRYNICA

DR JÓZEF JASIEŃSKI

Dyr. rząd. sakl. wodol. ord. jak zwykle od 16 maja. 3281

Dr H. Grodziński

h. lekarz szpitali chorób wenerycznych i skórnych

Choroby weneryczne, skórne, i mocześcielowe. 1342

Przyjmuje od 11—3 i od 6—8.

Panie 5—6.

Sosnowiec Kowalska 2 m. 7 (2 p.)

Dr Bron. Peltyn

Busko—willa Słowacki.

3160

Rotacyjna maszyna

format 44 X 31 cm.

„Typograph“

model B. 3439

Motor 5 H.P. na prąd zmienny

okazyjnie do sprzedania

Częstochowa—Redakcja „Gońca“.

W związku z Złotem, który się odbędzie na terenie Gniazda w Sosnowcu, Wydział Gniazda wzywa Członków i Członkinie „Sokoła“ bez różnicy wieku do stawienia się na boisku w dniu 4 czerwca r. b. o godz. 7 rano i 5 czerwca o godz. 8 rano punktualnie. Członkowie, którzy biorą udział w ćwiczeniach zastępują się do rozkazów kierownictwa technicznego, Członkowie komisji do rozkazów przewodniczących. Członkowie Gniazda, którzy dla ważnych powodów nie będą mogli zastąpić się do treści ogłoszenia niniejszego winni nadeść do wydziału odnośnie usprawiedliwienie. 3465

ZAPROSZENIA:

ślubne,

na zabawy taneczne, koncerty i t. p.

Afisz,

Programy,

Klepsydry,

wykonywa

w ciągu 2 godzin

Drukarnia Spół. Wydawn.

KURJERA ZAGŁĘBIA

Sosnowiec, ul. Dębińska 1.

SPECIALNOŚĆ: Urządzenia Kąpielowe, Kuchenne, Zlewowe, Włazie, Kanalizacje, Ogrzewania centralne, Pompy podwózkowe i wodomiarowe.

ZAKŁADY
Przemysłowo-
Handlowe

J. KRUSZYŃSKI

Sosnowiec, ul. Królewska № 9.

LOS Y do klasy II-ej
Polskiej Państwowej
Loterji Klasowej 3477
nadeszły

są do nabycia w administracji „Kurjera Zagłębia”.

Egzemę, liszaje itp.
leczy maść
„Lain Age”
sprzedają apteki i składy apteczne.
APTEKA A. GĄSEKOWIEGO w Warszawie.

Suchoty oraz wszelkie Choroby piersiowe
leczy
Balsam Thioceolan Ago
nitywa się za poradą lekarza.
Sprzedają apteki i składy apteczne.
Hurt i detal. Skł. apt. M. Jagiellovicza.

Doktor
Romuald Broniatowski
ordynuje
w Ciechocinku
willa „ANDRZEJOWKA”
ul. Dębowa dom Kostrzewskiego. 3505

Doktor
PAWEŁ BRONIATOWSKI
choroby skórne i weneryczne.
Od 9—12 i od 4—7 pop.
Panie od 12—1. 3504
Częstochowa Panny Marii 21
Haleja obok teatru Paryskiego.

Matki powinny pamiętać, że tylko
przepis 2042
„PUDER DZIDZI”
natychmiast usuwa oparzenia i uszczelnia skórę a dzieci są w aptekach, i składach pudru „Dzidzi” w kioskach.

DIAGNOSTYCZNO LECZNICZY
GABINET
RENTGENOWSKI
dr **ARNOLD BRAM**,
Częstochowa, ul. Kościuszki 1,
telefon 450 3463

Dom Handlowy
A Hampel i Goldsobel
Będzin, Jana 4, telefon 58.
sprzedaje
RYŻ
nowego zbioru w najlepszym gatunku na worki i wagonowo po cenach niższych. 3491

Stare żelazo
kute i lane, każdą ilość kupuje
firma:
Wajs i Pfeffer
Będzin ul. Małachowskiego 33.
Poleca się
po cenach przystępnych:
szyny normalne i wazkotrowe; podkłady żelazne; łuszy, kółka i ośki do wózków; rury gazowe i kotłowe; belki żelazne; wały transm., szajby, lagry; żelazo winklowe, płaskie i okrągłe; drut kolczasty i blachy. 3325

Krawiec męski
HENRYK GROCHOWINA
SOSNOWIEC,
Modrzewska 31 (w podwórzu)
wykonuje z materiałów własnych, lub powierzonych
wszelkie roboty w zakresie krawieństwa
wchodzące po cenach konkurencyjnych. 2077

SPRZEDAŻ: HURTOWO I DETALICZNIE.
PRALKI „TARY”
WYRABIA
JAKO SPECJALNOŚĆ
B. PEŁKA
SOSNOWIEC-POGON-DEUGA 22
ZAKŁAD
BLACHARSKO-MECHANICZNY
3155
Ceny konkurencyjne.

Potrzebne stare kotły parowe
w dobrym stanie jako rezerwoary, kotły winny być z blachy conajmniej 8^m i mieć pojemności nie mniej 10 m³.
Uprasza się składać oferty do fabryki Supertostatu w Strze mieszcach.

Choroby żołądka
kiszki, nerki, obstrukcje, hemoroidy
radycznie leczy
Szwajcarskie gorzkie ziło
Dr. Bauer 3494
z marką Kogni. Sprzedają apteki i składy hurtowe
Sosnowiec skład ap. Jagiellovicz

DRUGIE OGŁOSZENIA
Posady i prace.

RODZINA francuska nowoprzybyła poszukuje inteligentnej osoby do towarzystwa i gospodarstwa domowego ze znajomością języka francuskiego. Poważne rekomendacje wymagane. Oferty adresować Angles Walcownia Renard. 3467

KORESPONDENTKA pisząca biegle po niemiecku i po polsku potrzebna na 2 godziny dziennie. Wiadomość w Administracji „Kurjera Zagłębia”. 3495

SOBA dobrej rodziny umiejająca kraj szcicie, gospodarstwo domowe, poszukuje spokojnego zajęcia. Łaskawe oferty z wyszczególnieniem warunków do „Kurjera” pod „Praca”. 2501

PRZYJME zaraz miejsce za mamkę ul. Kanrada dom Sierot № 9 przy szpitalu żydowskim. 3493

Kupno i sprzedaż.

MA DO SPRZEDANIA: Na Pomorzu, Poznańskim, G. Jasku i b. Kongresówce, Sosnowiecki Dom Handlowy Komisowo-Agenturowy I kategorii ul. Piłsudskiego 46.

MAJATKI ZIEMSKIE, włościańskie, fabryki, warsztaty mechaniczne, szklarnie, cegielnie, wałpienniki, kinematografy...
SAMOCODY ciężarowe i osobowe restauracje, piwiarnie, różne sklepy i zakłady fryzjerskie...

LOKALE NA BIURA, mieszkania, sklepy z kapitałem na dające się pod koncesję na wódki i przyjmujemy wszelkie zgłoszenia o sprzedaży.

POTRZEBNY jest wspólnik z kapitałem do intratnego interesu. Wiadomość: Sosnowiecki Dom Handlowy Komisowo-Agenturowy ul. Piłsudskiego 46. 3331

KLEJ czysto-skórny i chemiczny najtaniej sprzedaje Poznański Warszawa, Marszałkowska 72. 3133

50 SYPIALNI pięknych, jasnych, polerowanych, gwarantowanej dobroci, z pierwszorzędnymi materacami i lustrami, wartości minimalnej miljon, rozprzdam hurtem i detalnie po 680.000 tylko zaraz. Wobec chwilowego zastoju letniego radzę fachowo kupić obecnie nie jesienią, zaoszczędzając minimalnie połowę. Tamże — jadalnie, gabinety, salony, Warszawa Pl. Trzech Krzyży 13, róg Żorawiej. Magazyn Mebli. 3330

PIANINO czarne duże krzyżowe mało używane firmy „Buerger” sprzedam. Oglądać można od czwartku 8-go czerwca, Towarowa 9, m. 8. 3503

KUPIE kredens, otomanę używaną w dobrym stanie. Oferty pod „kredens” proszę składać do Administracji Kurj. Zagi.

MEBLE nowe, dębowe łóżka, szafki nocne, etażerki, stoliki pod kwiaty i taborety sprzedam oraz przyjmuję wszelkie zamówienia Sielce Wronia 4. 3492

DO sprzedania komoda, 16żko z materacem, maszyna Singer i wiele innych sprzętów domowych, Wronia 3. Klimala. 3480

PIEKARNIA o 2-ch piecach i pracownia cukiernicza z dubeltowym piecem i kompletnym urządzeniem zaraz korzystnie do odstąpienia. Wiadomość ul. Piłsudskiego 25. 3507

KREM „EROS” przeciw piegom i opaleniznie, do nabycia w aptekach, drogeriach i perfumeriach. 3380

SAMOCODY-autobusy, 1) Daimler-Mercedes 40/60 H.P. na 32 osoby, 2) Graeff-Stiff 28/32 H.P. na 16 osób na pełnych gumach, gotowe do wyjazdu, do sprzedania. Wiadomość: Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 68. II piętro, № 8 telefonu № 3. 3435

ŚWIECE do komunji, stearynowe i woskowe czyste i ubierane w wielkim wyborze. Ceny fabryczne P. Kolton, Sosnowiec-Kościelna. 3442

SKLEP do sprzedania z mieszkaniem. Wiadomość w Kurjerze. 3469

DO sprzedania kociółek i rondle miedziane. Wiadomość w „Kurjerze Zagłębia”. 3472

DO sprzedania cytra koncertowa używana. Wiad. Kurj. 3473

DO sprzedania realność w mieście Czeladzi zaraz. Wiadomość: Hirsberg Sienowska 25. 3475

W MAJATKU Rudniki pod Zawierciem jest do sprzedania drzewo opałowe po cenie mk 1200 za furę jednokonną i mk 1600 za furę parokonną. Reflektanci zechcą zwracać się do zarządcy majątku Rudniki p. Zawiercie. 3494

ZIEMIANKI jadalne i sadzonki w wyborowym gatunku do sprzedania w ilościach mniejszych i hurtownie. Sprzedaż odbywa się w magazynie № 2, stacja Radomska. Ceny konkurencyjne. 3394

Lokale.

ROBOTNIK samotny znajdzie mieszkalne pomieszczenie. Zgłoszenia do redakcji pod „Samotny”. 3502

LOKAL na biuro, obszerny w centrum miasta zaraz do odstąpienia. Oferty tylko poważnych firm, proszę składać w Adm. Kurj. Zagi. 3491

Różne.

ZAKŁAD stolarski A. Felusia przy ul. Wiejskiej № 4-a przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres stolarstwa, tamże do sprzedania łóżka dębowe i szafa. 3242

NA sezon bieżący! Polewaczki, wanny, wanienki, nasładowki, wiadra i kociołki cynkowe do gotowania białiny oraz papa i smoła najtaniej poleca: Zakład Blacharsko-Mechaniczny B. Pełka, Sosnowiec-Pogon, ul. Długa 24. 3497

PRACOWNIA gorsetów „Rozalja”, Sosnowiec, ul. Dęblńska 11, poleca pasy wolne od wszelkich fiszbin i stulek zupełnie wygodne i eleganckie. Pasy do ciąży. Pasy lecznicze i różne fasony napierśników. 3499

OBOWIE do reperacji po cenach przystępnych przyjmuje i szybko wykonuje Dom Wychowawczy dla opuszczonych chłopców w Sosnowcu ul. Zygmuntowa 7. 2987

RESOLAK-szellak, Litopon-Zinksul fidweiss, najtaniej sprzedaje Poznański Warszawa, Marszałkowska n. 3142

HAFCIARNIA w Pogoni przy ul. Staropogońskiej № 16, m. 10, przyjmuje wszelkie roboty w zakresie hafciarstwa wchodzące po cenie nader konkurencyjnych. Wykonanie szybkie i solidne. 3317

ZAKŁAD stolarski, Sosnowiec, 3-go Maja № 18, kupuje i sprzedaje meble gotowe, jak również przyjmuje obstalunki wszelkich robot wchodzących w zakres stolarstwa, reperacje odświeżania na miejscu i po domach. 3496

DUŻY wybór sukien trykotinowych, materiałów wełnianych i bawełnianych, bielizny stołowej i damskiej. Ceny bardzo niskie. Sosnowiec Targowa 4, I piętro Lifszy-cowaj. 3418

ZAGINEŁA książka chlebowa wydana na kop. Hr. Renard Feliksa Magiera. 3500

Części do samochodów osobowych i ciężarowych, kompletne
skrzynki biegowe, dyferencjały, tryby wszelkiego rodzaju, oraz inne części do motorów.
Oświetlenia elektryczne i startery Bosch'a
na składzie jak również WSZELKIE ARTYKUŁY
TECHNICZNE poleca do natychmiastowej dostawy
Adam GUTMAN KATOWICE, ulica Jana (Johannestr. 4).
Siedziba w Będzinie, telefon № 27
SKŁAD i WYSTAWA: Kollataja 17. BIURO: Kollataja 27.
Wkrótce nadejdzie transport maszyn op. n. i kieszek światowej marki włoskiej. „Michelin” i „Pirelli” 3490

OSTRZEŻENIE.
Wobec ustawicznego podrobienia etykiet naszych, naklejanych na produkowane przez nas piwo, porter i wody owocowe, ostrzegamy niniejszem Szanownych Odbiorców i konsumentów naszych przed nabywaniem produktów bezwartościowych, wyrabianych przez drobnych wytwórców wprowadzających w błąd Szanowną Publiczność naśladowaniem do złudzenia etykietami i rysunkami towarowymi. Winnych fałszowania zaś naszych znaków towarowych etykiet i rysunków towarowych zastrzeżeniem zostało w Urzędzie Patentowym przy Min. Przemysłu i Handlu (świadectwo ochronne za № 14136 14156 14186 7504/22 7484/22 7504/22 i że dalsze usiłowania podrobienia naszych etykiet i rysunków towarowych ścigać będziemy na drodze karno-sądowej. 3432
Spółka Akcyjna Browaru w Częstochowie (dawn. K. Szwede).

Pierwszorzędna fabryka mydła
J. CWAJGENHAFT
Sosnowiec, Targowa 7 1649
zawiadamia iż sprzedaje się
Mydło pierwszego gatunku
zawierające od 66 do 67 proc. tłuszczu. Najmniejsza ilość sprzedaży 25 funtów.